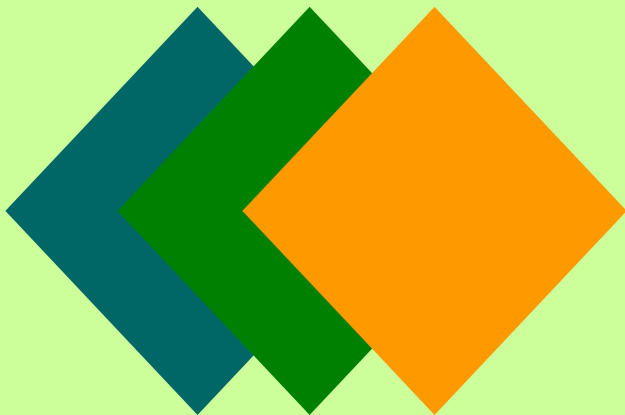

Soft Power All Education: การสร้างสรรค่นวัตกรรม

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่
รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Soft Power All Education:

การสร้างสรรค้วัดกรรม

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Soft Power All Education: การสร้างสรรค์นวัตกรรม

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

พิมพ์เผยแพร่ สิงหาคม 2563

แหล่งเผยแพร่ ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
และ www.curriculumandlearning.com

พิมพ์ที่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
ลิขสิทธิ์ หนังสือเล่มนี้ไม่มีลิขสิทธิ์ จัดพิมพ์เพื่อการใช้ประโยชน์
ทางหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา
และส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และการแบ่งปัน

คำนำ

หนังสือ “Soft Power All Education: การสร้างสรรค์นวัตกรรม” เล่มนี้ เขียนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการศึกษาบนพื้นฐานของ Soft Power ทำให้เกิดความเสมอภาคให้ผู้เรียนทุกคนที่สามารถเข้าถึงการศึกษาได้และนำไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้มากพอสมควร

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

สารบัญ

1. บทนำ	1
2. Soft Power All Education	1
3. Soft Power กับการจัดการเรียนรู้	2
4. การจัดการเรียนรู้และการประเมินผล	5
5. บทสรุป	8
บรรณานุกรม	9

Soft Power All Education:

การสร้างสรรค่นวัตกรรม

1. บทนำ

Education for All การจัดการศึกษาทั่วถึงทุกคนเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ ทำให้เกิดความเสมอภาคให้ผู้เรียนทุกคนที่สามารถเข้าถึงการศึกษาได้ ปัจจุบันการดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวคิดนี้ ยังมีความเหลื่อมล้ำขาดความเสมอภาคที่ผู้เรียนบางส่วนยังไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้เท่าเทียมกัน

2. Soft Power All Education

New Normal Transformation คือการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในวิถีใหม่ได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดเป็น All for Education ที่มี **Soft Power** ใช้พลังความร่วมมือโดยไม่ใช้การบังคับให้ทำตาม แต่เป็นความร่วมมือของรัฐ เอกชน ชุมชน ทุกภาคส่วน มาสู่วัฒนธรรมร่วมด้วยช่วยกัน

ทุกภาคส่วนต้องมี**ภาระรับผิดชอบร่วมกัน**ในการจัดการศึกษา
ร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
โดย**มีความยืดหยุ่น**พร้อมที่จะเดินหน้าแสวงหาช่องทางในการจัดการ
เรียนรู้ที่มี**ผู้เรียนเป็นเป้าหมาย**

กระบวนการจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นที่ใดไม่สำคัญแต่เป้าหมายคือ
จะมีวิธีการเรียนรู้อย่างไรที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียน
และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้**อย่างถูกต้องและแม่นยำ**

3. Soft Power กับการจัดการเรียนรู้

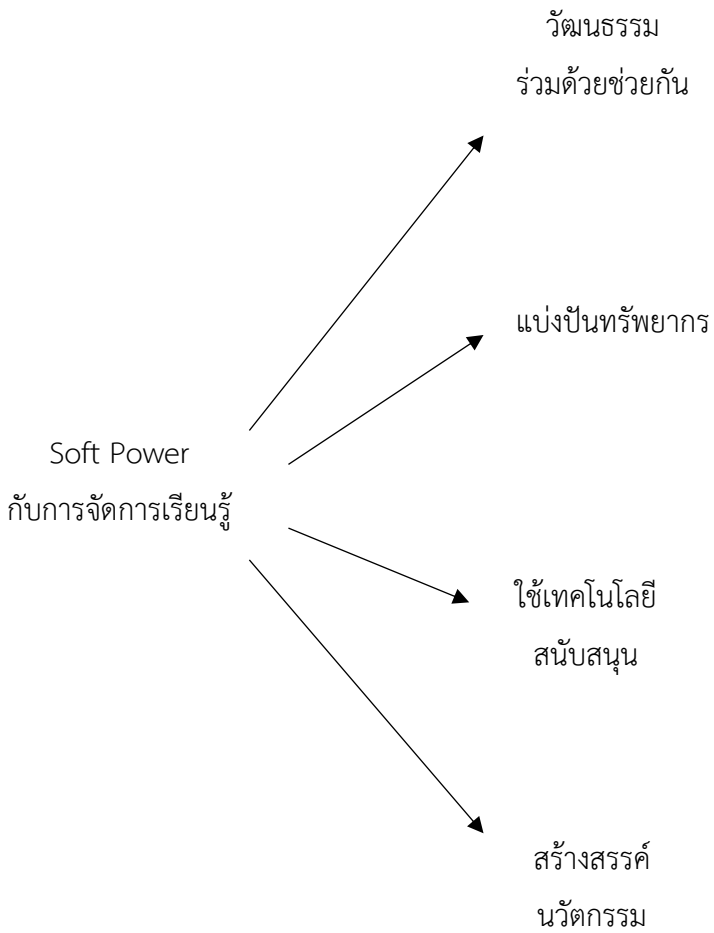
องค์ประกอบของ Soft Power ได้แก่ **วัฒนธรรม (Culture)**
ค่านิยม (Value) และ**นโยบายต่างประเทศ (Foreign Policy)**
ซึ่งประเทศไทยมีทรัพยากรด้าน Soft Power ที่มีศักยภาพเป็นที่ชื่นชม
ของต่างประเทศ ได้แก่ วัฒนธรรมที่เก่าแก่ ค่านิยมและจริยธรรม
มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม อาหาร และผลไม้ ความอ่อนน้อมถ่อมตน
ความเป็นมิตร การกีฬาและอุตสาหกรรมการบินเชิงของไทย

การดำเนินการของ **Soft Power** เพื่อจัดการเรียนรู้**ในลักษณะ**
Co-people หรือความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน ชุมชน ร่วมมือกัน

เพื่อให้การจัดการทรัพยากรบุคคลมีศักยภาพ มีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย **ร่วมมือกันในการจัดกระบวนการเรียนรู้**ที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อสร้าง Passion ให้ผู้เรียนมีเป้าหมายและใช้ความมุ่งมั่นในการ**สร้างสรรค์นวัตกรรม** ผ่านวัตถุประสงค์และผลลัพธ์สำคัญ (Objective and Key results) ของการจัดการเรียนรู้ว่าการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ให้ทันกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นใหม่ได้อย่างไรบ้าง

ส่วน **Co-process** คือการพิจารณากระบวนการทำงานว่าต้องปรับเปลี่ยนอะไรบ้าง **จะใช้เทคโนโลยีมาช่วย**ในการควบคุมกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการอื่นๆ รวมทั้งการรวมตัวกันเพื่อ**แบ่งปันทรัพยากร**การจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

Soft Power คือ**พลังดึงดูด**ความสนใจในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ การสร้าง**ความร่วมมือ**เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและการปฏิบัติ **รวมพลังกันสร้างสรรค์นวัตกรรม**การจัดการเรียนรู้ที่ตอบคำถามว่า**ต้องปรับเปลี่ยนอะไรบ้าง**เพื่อเตรียมผู้เรียนไปสู่สังคมอนาคต รวมทั้งการต่อยอดความสามารถเดิม (Up skills) ให้สูงขึ้น การเสริมสร้างขีดความสามารถใหม่ (Re-skills) การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งระบบการประเมินผลต้องเปลี่ยนแปลงส่วนใด อะไรคือนวัตกรรมสร้างสรรค์ที่ต้องทำให้เกิดขึ้น

ภาพประกอบ 1 Soft Power กับการจัดการเรียนรู้

4. การจัดการเรียนรู้และประเมินผล

ปัจจัยการสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ของ Soft Power การสร้างระบบการศึกษาที่สร้างอาชีพให้กับผู้เรียน การตระหนักถึงประเด็นสำคัญ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและเปิดใจกว้าง เช่น ความสามารถในการฟังผู้อื่นและตั้งคำถามด้วยความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจาก Big Data ความคิดริเริ่มบุกเบิกอยู่เสมอ ไม่รอให้มีคนบอกให้ทำ เมื่อลงมือปฏิบัติแล้วไม่ล้มเลิก มองเห็นอุปสรรค ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการและสามารถสื่อสารให้กับเพื่อนร่วมเครือข่าย เป็นต้น

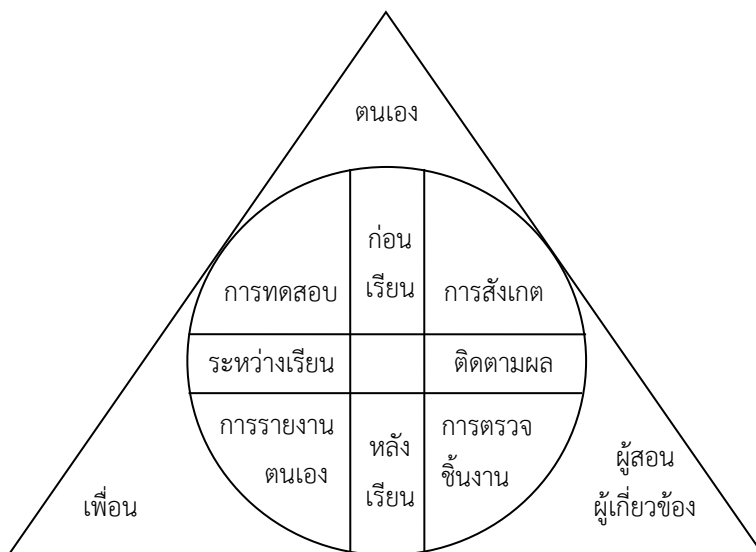
การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นการเสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด (Co-people) โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายผลลัพธ์ในกิจกรรมนั้นเป็นสิ่งตั้งต้น เช่น **Design Thinking** การออกแบบความคิดเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมคิด ร่วมทำอย่างสร้างสรรค์ เป็นต้น ซึ่งผู้สอนจะต้องมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตอบสนองวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ และใช้กระบวนการเรียนรู้ Design Thinking อย่างชัดเจนดังนี้

ตัวอย่างการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น Concept Design Learning

วันจันทร์	Empathize บ่งชี้ถึงปัญหาร่วมกัน ระบุและโฟกัสไปที่จุดสำคัญ
วันอังคาร	Design ร่วมกันร่างแนวคิด กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาบนพื้นฐานของความรู้
วันพุธ	Ideate ร่วมกันตัดสินใจในประเด็นที่อาจจะเปลี่ยนความคิดที่ตกผลึกให้เป็นสิ่งที่สามารถทดสอบได้
วันพฤหัสบดี	Prototype ลงมือสร้างและพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมเพื่อพิสูจน์แนวคิดที่กำหนดไว้
วันศุกร์	Test ทำการทดสอบกับผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์ และผู้ใช้งานในสภาพแวดล้อมจริง

การประเมินผลการเรียนรู้ **Concept Design Learning** ใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงมีหลักการ 4 ประการดังนี้

- 1) ใช้ผู้ประเมินหลายๆ ฝ่าย เช่น ผู้เรียน เพื่อน ตนเอง ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้อง
- 2) ใช้วิธีการและเครื่องมือหลายๆ วิธี เช่น การสังเกต การปฏิบัติจริง การทดสอบ
- 3) ประเมินหลายๆ ครั้งในช่วงเวลาของการเรียนรู้ ได้แก่ ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน ติดตามผล
- 4) สะท้อนผลการประเมินสู่การปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ภาพประกอบ 2 การประเมินผลตามสภาพจริง

5. บทสรุป

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สะท้อนบรรยากาศ All for Education ในบริบท **Soft Power** ทางด้านวัฒนธรรม ค่านิยม บทบาทการสร้างประชาธิปไตยและการเคารพสิทธิศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ใน New Normal ซึ่งเรียบง่ายไม่ซับซ้อนอยู่บนพื้นฐาน **ความพอเพียง** พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน มีความรู้ และ คุณธรรมจริยธรรม

บรรณานุกรม

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล. (2558). *จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา: กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา*. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.

Nye, Jr. Joseph S. (2004). *Soft Power: The Means to Success in World Politics*. New York: Public Affairs.

Education for All การจัดการศึกษาทั่วถึงทุกคน
เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ ทำให้เกิดความเสมอภาค
ให้ผู้เรียนทุกคนที่สามารถเข้าถึงการศึกษาได้

